

Opmaten naar Ut

Opmaten naar Ut

Opmaten naar Ut

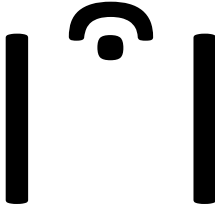
**op meukende maat
naar meer anders**

Meuken:
zacht maken, zacht worden,
rommel maken, rommel worden

**Met tijd en stro meuken de mispels:
heb geduld, alles zal vanzelf goedkomen**

The man was part of his own archive.
(Harry Ruhé)

Opmaten naar Ut

Opmaten naar Ut

Non-préscriptie

Een enkele maand geleden publiceerden we het boekje *Ut – korrels van het inter*. Het is relatief dun; slechts 83 pagina's, minus 10 onbedrukte pagina's bij de start, aan het eind en tussendoor om een nieuw hoofdstuk op de rechterpagina te laten beginnen; dus eigenlijk maar 71 bedrukte pagina's all-in. Daartegenover staat een relatief kleine letter (calibri 10). In *Ut* staan 12.387 woorden, 68.685 tekens excl. spaties, 80.991 tekens inclusief spaties en 2.286 regels. Het boekje staat in zakformaat – dat wil zeggen dat het slechts 11 x 18 cm meet. Een Engelsman zou kunnen zeggen: nou, dat is geen echte pocket want die meet 4,25 x 5,5 inch. (NB een inch = 2,54 cm; dat geeft: 10,795 x 13,97 cm) *Ut* is dus in de Engelse context een neppocket, een look-a-like. Net zo nep als het ik dat geen ego is, het ding dat geen object is en de werkelijkheid die geen realiteit is. Maar in Rotterdam, bij Brave New Books, is *Ut* gewoon een pocket.

Of glijden we nu al weer uit met al te grote associaties en vergelijkingen? Bewijs nodig? Zoekt en gij zult ongetwijfeld het tegendeel vinden – de ongeëvenaarde zwarte zwaan tussen het volle veld met witte zwa-

Opmaten naar Ut

nen produceert z'n eigen vergetelheid. Omdat we vrijwel allemaal behoren te geloven in de waarde van het cultureel allesomvattende paradigma. Overigens in weerwil van 'totdat het tegendeel is bewezen'. Da's dus: K. Popper versus Th. Kuhn.

Aan Ut voegen we in deze publicatie *Opmaten naar Ut* toe. *Opmaten* bestaat uit ongeveer 25.000 woorden, 140.000 tekens excl. spaties en 165.000 tekens incl. spaties. Op A4-formaat heeft *Opmaten* ongeveer net zoveel regels als Ut op pocket formaat. Conclusie: *Opmaten* overschrijdt de omvang van Ut met ongeveer tigtig%. Misschien zou de flegmatieke Engelsman wel kunnen zeggen: well, well. "Opmaten is geen toevoeging, eerder een pietsie vijandelijke overname", zei de tweetalige lezer die ook op de beurs handelt in aandelen en cryptovaluta.

Ut en *Opmaten* tezamen bestaan uit meer dan 37.000 woorden. Preciezer kunnen we het niet maken, want hoe vervelend in dezen ook, het moment waarop de tellingen links onderaan de lappoppagina het aantal woorden geeft, is afhankelijk van het al dan niet verder typen. Typen dynamiseert tellen.

Is 37.000 veel? Is dit boek dik of dun?
Wat jij wil.

Jeffrey (1) vertelt over de makers van het liedje 'Wat jij wil':

Lang, lang geleden, in het koninklijke Den Haag, woonde Prins S. in een toren van wel 42 verdiepingen hoog, genaamd 'Het Strijkijzer'. Ook componist/producer Marne vond daar een veilig heenkomen. Ze kwamen elkaar regelmatig tegen in de gemeenschappelijke ruimtes en zo ontstond een mooie vriendschap.

Als klein prinsje was charismatisch frontman Scott Beekhuizen, alias Prins S., al gepassioneerd én gefrustreerd door taal. Pas toen hij zijn super dyslexie leerde omarmen, vonden al die wonderschone poëtische teksten en concepten in zijn hoofd hun weg. Multitalent & gitarist Marne Miesen & electro connaisseur Daniel Ortgiess maken de mix compleet. Prins S. en De Geit herbergt nu een schat aan muzikale en performance ervaring, kunde en opleiding.

¹ <https://genius.com/artists/Prins-s-en-de-geit> & <https://genius.com/Prins-s-en-de-geit-wat-jij-wil-lyrics>

Opmaten naar Ut

Stel dat we nu zouden schrijven:
we voelen ons een beetje een Japanse klui-
zenaar worden, al was het alleen maar om
ons gevoel te romantiseren.

Nep? Echt? Nergens op slaand? Waanzin?
Interessantdoenerij? Dikke bolle bicepse-
rij? Ego Eruditio?

Als we het een aforisme noemen ontslaan
we ons van de schrijfplicht om verbindings-
lijntjes met het voorafgaande en het navol-
gende te trekken. De twee witte ruimten
ertussen tekenen geen weglating, geen af-
kapping, geen accentuering, geen bezet-
ting, geen loszetting: de witregels zijn geen
apostroffen. De witte tussenruimten teke-
nen ook geen beletsel zoals drie puntjes
doen:

- om aan te geven dat een deel van de zin
is weggelaten;
- om aan te geven dat een deel van een
woord is weggelaten;
- om een pauze aan te geven, eventueel
om de spanning op te voeren en extra aan-
dacht van toehoorders of lezers te vragen;
- om in een citaat aan te geven dat er iets
is weggelaten.

Er is veel weggelaten, dat klopt, echter
geen deel van een zin, geen woord, geen
roep om aandacht, geen deel van een citaat.

Er is niets weggelaten dat/wat een beletselteken kan weglaten. Marges laten het weglaten weg en verlaten op die manier het verenigde domein van attentstellingen en weglatingen (wat kennis heet). Aforismen dragen de conventiekritiek op de omgrenzing van het verenigde domein van attentstellingen en weglatingen in zich. Als aforismen één of een enkel trechterend onderwerp kennen, beter gezegd: één brandpunt (focus, aspunt, centrum, middelpunt, diafragma), dan worden de marges witregels (= lege leesbaarheidsregels); regels die de lezer tegemoet komen omdat ze de leesbaarheid zouden verbeteren. De aforismen blijven gewoon aforismen: korte, bondige, grappige/paradoxe/absurde uitspraken die vaak een boodschap van wijsheid bevatten. Mogelijke inwerkingen vanuit de marges worden verbrand met behulp van het ene brandpunt.

De afgelopen paar dagen hebben we geprobeerd om het boekje van socioloog-filosoof Willem Schinkel *‘Waarom ik geen mobiele telefoon heb’* te lezen. ⁽²⁾ Het is

² Willem Schinkel (2024). *Waarom ik geen mobiele telefoon heb*. Aforismen. Editie Leesmagazijn.

mislukt. Na ongeveer 40 pagina's bladerden wij naar de laatste pagina van de hoofdtekst en lazen: "Nu legt de lezer stil en vredig zijn boek terzijde en denkt een ogenblik na. Dan springt hij als een opgejaagd hert overeind ... De telefoon!" Met daarachter de 85ste voetnoot met een verwijzing naar Tucholsky, K. 1964. o.c., pag. 17. Trouwhartig bladerden we terug tot bladzijde 43: Tucholsky, K. 1964. Verhalen, Amsterdam: De Bezige Bij. Onderweg kwamen we dezelfde bron een paar keer tegen. In de voetnoot op pag. 43 staat tussen de woorden Verhalen en Amsterdam daadwerkelijk een komma en geen punt, zoals APA voorschrijft. Een fijn verzettelijk tekenetje van deze bij tijd en wijle diagonaal marcherende schrijver. 😊 Maar de terugvondst van de data van de bron vereffent de ervaren last van 137 pagina's aandachtig terugbladeren vanwege de aanduiding o.c. in het geheel niet. Dan maar liever niet APA-proof. We legden het boek stil en vredig terzijde en dachten er een ogenblik aan om de gebeurtenis te verwerken in ons eigen schrijven. En dat lukte wel. Hier dus.

In 'Ut – korrels van het inter' staan slechts 55 bronvermeldingen. Dat is, eruditief gezien, voor de grootte van het onderwerp

Opmaten naar Ut

veel te karig. Daarom schrijven we er nog maar een grabbeltonnetje bij. Anders kunnen we fluiten naar de kwalificering 'Poeh, hé' van Samson, de hond van Gert. Een grabbelton nodigt uit om met de hand op de tast te zoeken naar iets dat je verrast. Een zootje ongeregeld blijft verrassen, een geregeld zootje maar (heel) even totdat de kijker de regel van het geregelde door heeft. Dit laatste ongeveer zoals de meta-bletica zijn psychologismen over de lezende mens uitstrooit. Het lijkt een grabbelton, het blijken veralgemeniseerde individuele oprispingen, vaak op een poëtische manier geformuleerd.

Nep? Echt? Nergens op slaand? Waanzin? Interessantdoenerij? Dikke bolle bicipse-rij? Nou, en! Een boekje lezen is hooguit een recht, geen plicht. Als lezen plichtmatig wordt, verdwijnt de pret van lezen als moetje. Lezen moet een 'kanje' of een magje blijven, geen 'moetje' worden.

Is 'Ut – korrels van het inter' nog niet bekend? 'Opmaten op meukende maat' maakt 'Ut' voller, zonder 'Ut' te completeren. Aan 'Ut' kan geen einde komen. 'Ut' begint noch eindigt. 'Ut' is een soort van bijdetijdse Aeneas, of zo. Op de achtergrond klinkt nu zacht meukend, filmisch

verantwoord, een oud liedje van Boude-
wijn de Groot: Aeneas nu. ⁽³⁾

Aeneas nu

Er was geen eind en geen begin
toen Aeneas werd geboren.
En nu ik aan 't zoeken ben,
slaan de klokken in de toren
het verhaal voor wie 't wil horen
van een eindeloze reis.

Een man veegt scherven bij elkaar
en metselt zerken in de grond
ik wandel door dit doodsgevaar
omdat ons huis hier vroeger stond
maar ik ben vreemd en ongezond
op een eindeloze reis.

Ik kom misschien aan een station
door schele bedelaars verwacht

³ https://www.google.com/search?q=Aeneas+er+is+geen+eind+en+geen+begin&oq=Aeneas+er+is+geen+eind+en+geen+begin+&gs_lcrp=EgZjaHJvbWUyBggAEEUYOTIHCAEQIRigATIHCAIQIRigATIHCAQQIRigAdIBCjEzMTAxajBqMTWoAgiwAgE&sourceid=chrome&ie=UTF-8#fpstate=ive&vld=cid:4806494a,vid:F-bdAACev3Y,st:0

de laatste trein ontmoet de zon
de avond valt angstwekkend zacht
en ik ben vreemd en zonder kracht
op een eindeloze reis.

En als ik vraag waar ik nu ben,
staren mensen achter kragen
naar de straat ver weg van hen,
niemand antwoordt op mijn vragen
want ik ben vreemd en al vele dagen
op een eindeloze reis.

En als niemand mij verwacht,
kom ik t'rug en dan zal blijken:
het was nooit zoals ik dacht
en het zal er nooit op lijken
het is vreemd om neer te strijken
na een eindeloze reis.

Maar ... eh ... moeten we nu echt de Ilias van Homerus gaan lezen om Aeneas te leren kennen? ⁽⁴⁾ Of zullen we genoeg nemen met het woordje 'nu' uit de titel bij B. de Groot. Met het eigentijdse verhaal van een eindeloze reis, uit 1968, voor wie 't horen wil.

Ut is misschien wel het begin van een beweging. Met een paar actieve mensen erbij

⁴ <https://nl.wikipedia.org/wiki/Aeneas>

Opmaten naar Ut

valt er gezamenlijk te dansen op de mystiek van de gebeurtenis. Ut vereist afwijkend westers denken/spreken/handelen. Ut vereist een mate van losbandigheid (onafhankelijkheid) + opstandigheid (verzettelijkheid) + ondoorzichtigheid (opaciteit) + obscuriteit (duisterheid). Kassa. Zonder de vergankelijke en zogenaamd vaste bindingen met alerhande conventies rond mensen, dingen, culturen en naturen te verliezen.

In het publieke leven snappen weinig BN'ers iets van ut, terwijl gewone burgers vaak precies weten waar ut de mosterd dropt. Neem als voorbeeld Joost Klein. De hakkende marketeer vermarkt ut op een manier die marketingtheorieën en -praktijken overschrijdt. Joost Klein vermarkt niet als 'ik', maar onpersoonlijk en singulier. En hij weet zeer precies de gaten, de voids, de witte lege ruimten gevuld-met-van-alles-en-nog-wat, ervoor open te leggen. De kijker kijkt toe, uttert in meer of mindere mate in een opengelegd witte leegte en Joost hoeft er zelfs niets meer aan te doen. In een interview ⁽⁵⁾ zegt Joost dat het iets van doen heeft met energie, met de chaos, met boemboem. Zoals de raaf die zoiets als een betekenisloos 'never

⁵ https://www.youtube.com/watch?v=9JU_NMXdeuo

Opmaten naar Ut

more, never more' krast en overgaat tot het doen van zijn alledaagse ding. ⁽⁶⁾

De inwerkingen van misschien wel een Kleiniaans teveel aan energie + teveel aan chaos + teveel aan boemboem, lijkt ook dit schrijfsel zo nu en dan in z'n greep te nemen. Een teveel aan teveel.

Nou, en? Da's leuk en lekker – voor de liefhebber en ter meerdere glorie van ut. Met dank aan maffe Joost.

NB Dit startwoord is geen voorwoord, geen woord vooraf en ook geen inleiding, want dat is wellicht de pocket met de titel Ut. Dit startwoord geeft geen normatieve wenken, aanwijzingen en een leeswijzer. Het is derhalve non-préscriptief.

⁶ Yslaire (2021). Juffrouw Baudelaire. Vrije vlucht. Aire Libre, pag. 26.

Opmaten naar Ut